

185/3 NYKVÅGVASSDRAGET (Vassdragsnr. 185.71Z)

<u>Fylke(r):</u>	Nordland
<u>Kommune(r):</u>	Bø
<u>Kartblad N50:</u>	1132 I
<u>Nedbørfelt:</u>	10,6 km ²
<u>Toppunkt-utløpspunkt:</u>	620 - 0 moh.
<u>Skoggrense:</u>	0 moh.
<u>Marin grense:</u>	30 - 32 moh.
<u>Naturgeografisk region:</u>	42e: Nordlands kystalpine region, underregion: Vesterålen og Lofoten
<u>Landskapsregion:</u>	31: Lofoten og Vesterålen
<u>Urørt natur:</u>	>5 km: 0 %, 3-5 km: 0 %, 1-3 km: 29 %
<u>SP-kategori/-gruppe:</u>	-
<u>Verneplanstatus:</u>	Vurdert i VP IV
<u>Nasjonale laksevassdrag:</u>	-

Generell beskrivelse

Nykvågvassdraget ligger sør og øst for fiskeværet Nykvåg ca. 55 km vest for Sortland på Langøya i Vesterålen. Klimaet i området er typisk for regionen og skiller seg ut fra resten av fylket med store variasjoner pga. topografiske forhold. Det er typisk maritimt, og været domineres av pålandsvind fra sørvest. Til tross for dette er ikke årsnedbøren mer enn 7-800 mm. Beregnet spesifikk avrenning er 62,64 l/s/km² og middeltilsiget 0,66 m³/s.

Vassdraget har sitt utspring i en rekke tinder sørøst og nordøst i feltet, der Trehyrna og Selvågtinden er de mest dominerende. Det sørligste sideløpet går fra Trehyrnvatnet og inn i Husvatnet. Hovedløpet går lengst nord, via en rekke vann der Dalvatnet og Ravatnet er de største, til Husvatnet. Fra Husvatnet renner elva ca. 300 m vestover før den munner ut i Norskehavet ved Nykvåg.

Vei, telefonlinje og kraftledning kommer inn fra vest ved sørsiden av Trehyrnvatnet, og går fram til Nykvåg. Deretter fortsetter disse nordover på nordvestsiden av vassdraget langs kysten videre opp til Hovden. Ved Nykvåg er det en del bebyggelse og noe jordbruk. Innenfor vassdraget er det dessuten en del granplantinger og det er satt opp noen hytter. Totalt sett et område med få inngrep.

Ingen områder er vernet etter naturvernloven. I nord og vest ligger to områder inntil nedbørfeltet som er foreslått i kystverneplanen.

Geologisk mangfold

Berggrunnen består i hovedsak av sure og lett eroderbare bergarter. Dioritt og gabbro, som delvis er omdannet til amfibolitt, er de vanligste.

Det finnes en rekke interessante kvartærgeologiske avsetningsformer i nedbørfeltet. En større, ca. 1,5 km lang endemorene, sannsynligvis 18 - 20000 år gammel, strekker seg mot øst fra Nykvåg og demmer opp Ravatnet. Innenfor denne finnes flere mindre randmorener. Trehyrnvatnet, Toftvatnet og Lundvatnet demmes opp av slike. Det går en midtmorene mellom elveløpet fra Trehyrnvatnet og vannene lenger øst. Mellom Ravatnet og sjøen har havet avsatt flere strandvoller. Disse er sammen med randavsetningene blant de eldste i landet. I sammenheng med de avsetninger som er beskrevet over finner vi lenger nord flere strandvoller, rasvifter, rasvoller og et sanddynefelt.

Et område mellom Husvatnet og Ravatnet er en marin strandavsetning. Fjellpartiene har stedvis tynt dekke av skredmateriale.

Meget stor verneverdi ****

Biologisk mangfold

Nykvågvassdraget består av sju vann og noen mindre tjern. Vannene har gode bestander av småvokst ørret og røye. Tidligere var det tilfeldig oppvandring av anadrom laksefisk og det er usikkert om det er slik fremdeles.

Lyngvegetasjon av forskjellige utforminger dominerer i nedbørfeltet, men med til dels betydelige innslag av lågurt- og småbregnebjørkeskog i de indre delene av feltet. I tillegg finnes områder med kalkkrevende arter som reinrose, fjellsmelle og bjønnbrodd.

Fuglefaunaen i området er relativt variert. Omtrent midt i sentrum av Nykvåg ligger et fuglefjell med hekking av krykkje, lunde, alke og lomvi. Rovfugl- og spurvefuglfaunaen er typisk for regionen. Pattedyrfaunaen er dårlig kjent. Det antas at oter, rev og mink er vanlig i området.

Feltet har en rekke rødlistede rovfuglarter som hekker.

Stor verneverdi ***

Landskapsbilde

Området kjennetegnes ved alpint fjellandskap og maritime omgivelser. Relativt høye fjell omgir det meste av vassdraget og skaper et stort landskapsrom som oppdeles av flere koller og knauser.

Vegetasjonen har et frodig preg, også oppover fjellsidene. Variasjon dannes av Brekkhaugen med en brattkant midt i hoveddalføret og det åpne landskapet mot nordvest med fri utsikt til havet.

Nedbørfeltet ligger ved Nykvåg, ytterst i Vesterålen, og er preget av værhardt miljø. Det er svært lite vegetasjon i området, kun i de indre delene av Nykdalen finnes områder med bjørkeskog. Foruten dette, er landskapet preget av lyngheier, en del myr, mye steinur, bratte fjellsider og topper rundt 600 moh. Avstanden mellom de høyeste toppene og havet er veldig kort.

Trehyrna er de høyeste fjelltoppene i området, der den høyeste toppen er 620 moh. Disse toppene er synlige fra det meste av nedbørfeltet. De store moreneavsetningene på nordvestsiden av Ravatnet dominerer hele dette området.

Stor verneverdi ***

Friluftsliv

Området blir brukt som turområde og det ligger noen hytter ved vassdraget. Det blir drevet noe jakt og bærplukking. Den viktigste bruket av vassdraget er knyttet til fiske i ferskvann. Vannene inneholder gode bestander av ørret og røye.

Middels verdi **

Kulturmiljø

De kjente kulturminnene er fra førhistorisk tid og omfatter et gravfelt fra jernalder langs sjøen under gården Nyke. Ved elva fra Husvatnet, på skoleplassen til Nykvåg skole, fantes det før planering en gårdshaug fra middelalder. Ut over dette er det ikke kjente kulturminner langs vassdraget.

I et større område omkring er det gjort flere funn fra steinalder, jernalder og middelalder. Det er store muligheter for flere slike kulturminner, i tillegg til samiske kulturminner langs vassdraget.

Nykvåg/Nyke er et gammelt fiskevær hvor det også er muligheter for kulturminner knyttet til denne virksomheten, nederst i vassdraget ved fjorden.

Det er et potensiale for nye registreringer i området. Det er imidlertid få kjente kulturminneinteresser langs vassdraget.

Middels verneverdi **

Samiske interesser

Vassdraget er tidligere ikke undersøkt i forbindelse med Verneplan for vassdrag eller Samla plan. Så langt som Sámediggi/Sametinget kjenner til er det sannsynligvis ikke samisk bosetning eller bruk i

området i dag. Historisk har det imidlertid vært en stor samisk befolkning i Vesterålen, og det er derfor et visst potensiale for at det finnes samiske kulturmiljø og kulturminner i nedbørfeltet.

Landbruk

Nedbørfeltet omfatter noen hundre daa produktivt skogareal og ca. 130 daa dyrket mark. I dag er det tre gårdsbruk i Nykvågen i drift, alle mindre sauebruk. Granplantefelt ved Dalvatnet, ca. 20 dekar eldre plantefelt. Området rundt Nykvågvassdraget er et aktivt benyttet beiteområde for de tre gårdsbrukene i Nykvågen, men også av andre bruk i kommunen.

Middels verdi **